

Sygn. akt: III AUa 696/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 czerwca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Anna Szczepaniak-Cicha

Sędziowie: SSA Lucyna Guderska

SSA Iwona Szybka (spr.)

Protokolant: sekr. sądowy Patrycja Stasiak

po rozpoznaniu w dniu 6 czerwca 2013 r. w Łodzi

sprawy **J. B. (1)**

przeciwko **Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego - Oddział (...) w Ł. P. Terenowa w T.**

o ustalenie nieistnienia obowiązku zwrotu świadczenia,

na skutek apelacji wnioskodawczynie

od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Trybunalskim

z dnia 9 lutego 2012 r., sygn. akt: V U 480/11;

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Okręgowemu w Piotrkowie Trybunalskim do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania za drugą instancję.

Sygn. akt III AUa 696/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 25 marca 2011 roku Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego stwierdził, że J. B. (1) pobierała świadczenie emerytalne w okresie od 1 lipca 1999 roku do 31 stycznia 2011 roku i zobowiązana jest do zwrotu z tego tytułu kwoty złotych za okres 3 lat wstecz, tj. od 1 kwietnia 2008 roku do 31 stycznia 2011 roku. W uzasadnieniu wskazał, że nie było podstaw do wypłaty J. B. (1) 100% części uzupełniającej emerytury rolniczej, albowiem w spornym okresie była ona posiadaczką gospodarstwa rolnego o powierzchni przekraczającej 1,32 ha, a zatem nie zaprzestała ona prowadzenia działalności rolniczej w rozumieniu art. 28 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników (tekst jedn. Dz. U. z 2008r. Nr 50, poz. 291 ze zm.). W związku z powyższym pobrane przez wnioskodawczynię świadczenia należało uznać za nienależne i w oparciu o stosowany odpowiednio art. 138 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jedn. Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.) zobowiązać do jego zwrotu.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczona wniosła o jej zmianę i ustalenie, że jest uprawniona do pobierania w całości emerytury rolniczej i nie ciąży na niej obowiązek zwrotu świadczeń za okres od 1 lipca 2008 roku do 31 stycznia 2011 roku. Wskazała, że w spornym okresie ani ona, ani jej współmałżonek nie prowadzili działalności rolniczej.

Organ rentowy wnosił o oddalenie odwołania.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 9 lutego 2012 roku Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim oddalił odwołanie.

Rozstrzygnięcie Sądu pierwszej instancji zapadło w następującym stanie faktycznym:

J. B. (1), ur. (...), złożyła w dniu 27 lipca 1995 roku wniosek o przyznanie renty inwalidzkiej rolniczej. We wniosku podała, że jest wraz z mężem A. B. właścicielką gospodarstwa rolnego położonego na terenie gminy R. o powierzchni 9,05 ha (2,19 ha przeliczeniowego).

Decyzją z dnia 29 września 1995 roku Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział (...) w T. przyznała wnioskodawczyni prawo do renty rolniczej, poczynając od dnia 27 lipca 1995 roku. Wpłata części uzupełniającej renty rolniczej została zawieszona w 50% z tytułu prowadzenia działalności rolniczej.

Na podstawie umowy dzierżawy z dnia 7 lipca 1999 roku J. B. (1) i jej mąż A. B. wydzierżawili działki nr: (...) o obszarze 6,49 ha W. K.. Na podstawie tej samej umowy na W. K. przenieśli samoistne posiadanie działek nr (...) o powierzchni 1,88 ha. Umowa została zawarta na okres 10 lat. W związku z zawarciem umowy od 1 lipca 1999 roku świadczenie rentowe było wypłacane wnioskodawczyni w pełnej wysokości.

W dniu 13 listopada 2001 roku J. i A. B. przekazali swojej córce I. N. (1) w drodze darowizny działki nr (...) o powierzchni 3,52 ha.

Od 1 grudnia 2004 roku J. B. (1) pobiera emeryturę rolniczą.

Na podstawie umowy dzierżawy z dnia 25 maja 2009 roku J. i A. B. wydzierżawili działki nr: (...) o obszarze 3,9256 ha W. K.. Na podstawie tej samej umowy na W. K. przenieśli samoistne posiadanie działki nr (...) o powierzchni 0,90 ha. Umowa została zawarta na okres 10 lat.

Na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Wieluniu VIII Zamiejscowy Wydział Cywilny w P. z dnia 19 października 2010 roku w sprawie I Ns 120/10 J. i A. B. na prawach wspólności ustawowej nabyli z dniem 4 listopada 1971 roku z mocy samego prawa własność nieruchomości rolnej stanowiącej działki nr (...) o powierzchni 2,22 ha. Postanowienie to uprawomocniło się w dniu 29 grudnia 2010 roku. Właścicielem tej nieruchomości był ojciec wnioskodawczyni W. I.. Po jego śmierci podatek od tej nieruchomości rolnej opłacała J. B. (1). Przedmiotową nieruchomość J. i A. B. wydzierżawili na okres 10 lat W. K. na podstawie umowy dzierżawy z dnia 4 stycznia 2011 roku. Umowa ta została zgłoszona o ewidencji gruntów.

Mąż wnioskodawczym A. B. składał wnioski obszarowe w latach 2008-2011 o przyznanie płatności na działki ewidencyjne nr: (...) o powierzchni 6,73 ha, położone w gminie R.. Z tytułu dopłat bezpośrednich A. B. otrzymał następujące kwoty: w 2008 roku - 4329,87 zł + 1211,83 zł, w 2009 roku - 6118,21 zł + 1204,67 zł, w 2010 roku - 6196,68 zł + 1204,67 zł.

W konsekwencji powyższych ustaleń Sąd Okręgowy stwierdził, że odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Przepisy art. 28 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników (tekst jedn. Dz. U. z 2008r. Nr 50, 291 z późn. zm.) stanowią, że wypłata emerytury lub renty rolniczej z ubezpieczenia ulega częściowemu zawieszeniu na zasadach określonych w ust. 2-8, jeżeli emeryt lub rencista prowadzi działalność rolniczą; zawieszenie wypłaty dotyczy po pierwsze icki uzupełniającej emerytury rolniczej lub renty rolniczej z tytułu zdolności do pracy, po drugie emerytury lub renty inwalidzkiej z ubezpieczenia społecznego rolników indywidualnych

i członków ich rodzin w części równej 95% emerytury podstawowej - i obejmuje całość lub określony ułamek tej części świadczenia.

Stosownie do treści art. 28 ust. 3 ustawy o u.s.r. wypłata m.in. części uzupełniającej świadczenia rentowego ulega zawieszeniu w całości jeżeli rencista nie zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej, z zastrzeżeniem st. 5-7, 9 i 10.

Zgodnie z art. 28 ust. 4 pkt 1 uznaje się natomiast, iż emeryt lub rencista zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej, jeżeli ani on, ani jego małżonek nie jest właścicielem (współwłaścicielem) lub posiadaczem gospodarstwa rolnego w rozumieniu przepisów o podatku rolnym i nie prowadzi działu specjalnego, nie uwzględniając: gruntów wydzierżawionych, na podstawie umowy pisemnej zawartej co najmniej na 10 lat i zgłoszonej do ewidencji gruntów i budynków, sobie niebędącej: małżonkiem emeryta lub rencisty, jego zstępnym lub pasierbem, osobą pozostającą z emerytem lub rencistą we wspólnym gospodarstwie domowym,

małżonkiem osoby, o której mowa w lit. b) lub c),

W ocenie Sądu przepisu art. 28 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, nie można jednak, jak to czyni organ rentowy, interpretować w oderwaniu od art. 6 pkt 1 i 3 tejże ustawy.

Zgodnie z art. 6 pkt 1 rolnikiem nie jest właściciel lub posiadacz gospodarstwa rolnego, ale pełnoletnia osoba fizyczna, zamieszkująca i prowadząca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, osobiście i na własny rachunek, działalność rolniczą w pozostającym w jej posiadaniu gospodarstwie rolnym w tym również w ramach grupy producentów rolnych, a także osobę, która przeznaczyła grunty prowadzonego przez siebie gospodarstwa rolnego do zalesienia. Pod pojęciem działalności rolniczej należy natomiast rozumieć działalność w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej, w tym ogrodniczej, sadowniczej, pszczelarskiej i rybnej (art. 6 pkt ustawy).

Oznacza to, że jeżeli ubezpieczony nie prowadzi działalności rolniczej we wskazanym powyżej rozumieniu, to przysługująca mu część uzupełniająca świadczenia nie powinna podlegać zawieszeniu. Stanowisko takie zostało potwierdzone przez Sąd Najwyższy w uchwale dnia 6 maja 2004 roku w sprawie II UZP 5/04, OSNP 2004/22/389, w której stwierdzono, iż wypłata części uzupełniającej świadczenia rolnika, który będąc właścicielem lub posiadaczem gospodarstwa rolnego faktycznie nie prowadzi w nim działalności rolniczej w rozumieniu art. 6 pkt 3 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników nie ulega zawieszeniu na podstawie art. 28 ust. 1 i 3 w związku z ust. 4 tej ustawy. Podobne stanowisko zajął Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 8 grudnia 2004 roku w sprawie III AUa 598/04, Apel.-W-wa 2005/4/16, w którym uznał, że zawieszenie wypłaty emerytury rolniczej nie dotyczy osoby jedynie posiadającej gospodarstwo rolne, ale tylko takiej osoby, która gospodarstwo rolne prowadzi i gospodarstwo to przynosi jej dochód. Przy tym wskazać należy, iż za prowadzenie działalności rolniczej w gospodarstwie rolnym należy traktować zespół czynności, bez których dane gospodarstwo nie mogłoby prawidłowo funkcjonować (por. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 30 maja 1988 roku, III UZP 8/88, OSNC 1988/ 12/166). Przepis art. 28 ust. 4 wprowadza zatem jedynie domniemanie charakterze wzruszalnym i właściciele gruntów mogą dowodzić, iż nie są rolnikami w rozumieniu art. 6 pkt 1 u.s.r. Należało zatem zbadać, czy w spornym okresie, J. i A. B. prowadzili działalność rolniczą na gruntach rolnych położonych w gminie R., których własność nabyli na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Wieluniu VIII Zamiejscowy Wydział Cywilny w P. z dnia 19 października 2010 roku w sprawie I Ns 120/10. Zgodnie z tym postanowieniem na prawach wspólności ustawowej nabyli oni z dniem 4 listopada 1971 roku z mocy samego prawa własność nieruchomości rolnej stanowiącej działki nr (...) o powierzchni 2,22 ha.

Z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika, że J. i A. B. posiadanie działki nr (...) o powierzchni 0,90 ha przenieśli na W. K. w drodze kolejnych umów, poczynając od dnia 7 lipca 1999 roku. Natomiast działki nr (...) o obszarze 1,32 a wydzierżawili na okres 10 lat W. K. na podstawie umowy dzierżawy z dnia 4 stycznia 2011 roku. Jednocześnie z materiału dowodowego wynika, że mąż wnioskodawczyni A. B. składał w latach 2008-2011 wnioski o przyznanie płatności na powyższe działki oraz na działki ewidencyjne nr: (...) i otrzymał w latach 2008-2010 dopłaty bezpośrednie z tego tytułu.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 2007r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (tekst jednolity z 2008 roku, Nr 170, poz. 1051) rolnikowi przysługuje jednolita płatność obszarowa do będącej w jego posiadaniu w dniu 31 maja roku, w m został złożony wniosek o przyznanie tej płatności, powierzchni gruntów rolnych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego, kwalifikujących się do objęcia tą płatnością zgodnie z art. 124 ust. 2 akapit pierwszy rozporządzenia nr 73/2009, jeżeli:

1) posiada w tym dniu działki rolne o łącznej powierzchni nie mniejszej niż określona dla Rzeczypospolitej Polskiej w załączniku nr VII do urządzenia nr (...), z tym że w przypadku zagajników o krótkiej jej i działka rolna powinna obejmować jednolitą gatunkowo uprawę o powierzchni co najmniej 0,1 ha;

2) wszystkie grunty rolne są utrzymywane zgodnie z normami przez cały rok kalendarzowy, w którym został złożony wniosek o przyznanie tej płatności;

2a) przestrzega wymogów przez cały rok kalendarzowy, w którym został złożony wniosek o przyznanie tej płatności;

3) został mu nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności.

Przepis art. 7 ust. 6 powołanej ustawy stanowi, że w przypadku gdy działka rolna stanowi przedmiot posiadania samoistnego i posiadania zależnego, płatności obszarowe przysługują posiadaczowi zależnemu.

Z powołanych przepisów wynika, że dla uzyskania płatności bezpośrednich konieczne jest spełnienie określonych warunków. Nie wystarczy być posiadaczem działek rolnych w rozumieniu przepisów kodeksu cywilnego, ale ponadto należy je rolniczo użytkować (por. wyrok NSA Szczecin z dnia 24.02.2010 r., I SA/Sz 845/09, opubl.: Legalis). Uzyskanie płatności następuje poprzez wydanie decyzji w stosunku do określonej osoby, po spełnieniu przez tę osobę ustawowych warunków. Przyjąć należy, że warunkiem uzyskania płatności jest posiadanie gruntów w znaczeniu ich rolniczego użytkowania, obejmującego nie tylko dokonanie zasiewów, ale także m.in. wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych, utrzymywania gruntów w dobrej kulturze rolnej, w tym także nawożenia, zbierania plonów, czy decydowanie o innym przeznaczeniu (por. wyrok WSA \$k z dnia 22.12.2010 r., I SA/Gd 334/10, opubl. Legalis).

Sąd przyjął zatem, że wnioskodawczyni i jej mąż na gruntach objętych wnioskami o przyznanie płatności bezpośrednich prowadzili działalność rolniczą i w związku z tym spełnili warunki do przyznania im dopłat. W wyniku rolniczego użytkowania gruntów uzyskali w latach 2008-2011 dochód w postaci dopłat bezpośrednich. Bez znaczenia pozostaje okoliczność, kto dysponuje tytułem prawnym posiadanej nieruchomości (np. dzierżawa, własność), istotnym jest kto rolniczo użytkuje nieruchomość. Tym samym Sąd uznał za niewiarygodne zeznania wnioskodawczyni, że kwoty uzyskanych dopłat przekazywane były W. K. w części dotyczącej dzierżawionych działek i córce J. i A. I. N. w części dotyczącej działek przekazanych jej w drodze umowy darowizny. Na tę okoliczność wnioskodawczyni nie przedstawiła żadnego dowodu. W tym stanie rzeczy jako niewiarygodne należało uznać zeznania świadka G. Ł., a o nieprzydatne dla rozstrzygnięcia sprawy zeznania świadka S. J., albowiem zeznał on, że nie wie kto pracował na działkach należących do ojca wnioskodawczyni - W. I. po jego śmierci i od kiedy nie są one użytkowane. Skoro zaś skarżąca wraz z mężem w spornym okresie od 1 kwietnia 2008 roku do 31 stycznia 2011 roku prowadziła działalność rolniczą, to ciąży na niej obowiązek zwrotu wypłaconych w tym okresie świadczeń na podstawie art. 138 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., orzekł jak sentencji.

W apelacji J. B. (1) zaskarżyła powyższy wyrok w całości, zarzucając: - naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 6 pkt 3 i art. 28 ust.4 pkt 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, przez brak ich zastosowania oraz art.7 ustawy z 26 stycznia 2007r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego poprzez niewłaściwe jego zastosowanie dla potrzeb rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie;

- naruszenie przepisów postępowania poprzez niedokonanie ustaleń faktycznych mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy.

Apelująca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie odwołania, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, a także o dopuszczenie dowodu z przesłuchania świadka W. K. na okoliczność wydzierżawienia od skarżącej wszelkich gruntów rolnych będących w jej posiadaniu i otrzymywania przez nią środków finansowych z tytułu dopłat.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja wywołała ten skutek, że zaskarżony wyrok należało uchylić i sprawę przekazać do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, bowiem wydanie wyroku wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości.

Na samym wstępie rozważań podnieść należy, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego w innym wypadku niż zapisany w art. 28 ust. 4 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników właściciel lub posiadacz gospodarstwa rolnego może, dla uniknięcia zawieszenia wypłaty świadczeń wykazywać, że gospodarstwa nie prowadzi, czyli że po jego stronie nie dochodzi do realizacji przesłanki opisanej w art. 28 ust. 1 tej ustawy. Zatem wypłata części uzupełniającej świadczenia rolnika, który będąc właścicielem lub posiadaczem gospodarstwa rolnego faktycznie nie prowadzi w nim działalności rolniczej w rozumieniu art. 6 pkt 3 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (jednolity tekst: Dz. U. z 1998 r. Nr 7, poz. 25 ze zm.) nie ulega zawieszeniu na podstawie art. 28 ust. 1 i 3 w związku z ust. 4 tej ustawy. (por. Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2012 r., II UK 82/11, opubl. Lex; Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2007 r., III UK 121/06, opubl. Lex; Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2005 r., III UK 77/05, opubl. Lex; Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 6 maja 2004 r., II UZP 5/04, opubl. Lex).

Podzielając powyższe stanowisko Sądu Najwyższego stwierdzić należy, że nie samo posiadanie lub własność gospodarstwa rolnego w rozumieniu przepisów ustawy o podatku rolnym uzasadnia zawieszenie części uzupełniającej wypłacanego świadczenia. Wobec czego za błędne należy uznać stanowisko organu rentowego, które tylko z faktem posiadania lub własności łączy prowadzenie działalności rolniczej. Prawidłowa wykładnia pojęcia zaprzestanie działalności rolniczej użytego w art. 28 ust. 4 ustawy o ubezpieczeniu rolników oznacza, że działalności rolniczej nie prowadzi ten, kto jej faktycznie nie prowadzi, niezależnie od tego, czy jest właścicielem lub posiadaczem gospodarstwa rolnego.

Zasadnie zatem Sąd Okręgowy ustalał, czy J. B. (1) lub jej mąż faktycznie prowadzili w okresie, którego dotyczy zwrot części uzupełniającej emerytury, działalność rolniczą. Ustalenie, że działalność rolnicza była prowadzona otwiera bowiem drogę do kolejnego ustalenia, a mianowicie, czy pobrane świadczenie było świadczeniem nienależnym w rozumieniu art. 138 o emeryturach i rentach z FUS, który ma zastosowanie poprzez art. 52 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Zaskarżoną w sprawie decyzją organ rentowy stwierdził, że J. B. (1) pobrała nienależne świadczenie emerytalne w okresie od 1 lipca 1999r. do 31 stycznia 2011r. i zobowiązał ją do zwrotu kwoty 20 562,60 zł. tj. za trzy lata, czyli od dnia 1.04.2008r. do 31.01.2011r. Powodem ustalenia, że J. B. (2) pobrała nienależne świadczenie był fakt niezaprzestania prowadzenia działalności rolniczej w rozumieniu przepisu art. 28 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, co oznacza, że nie powinna być jej wypłacana część uzupełniająca emerytury. W odwołaniu J. B. (1) podniosła, że decyzja jest wadliwa, bowiem zaprzestała ona prowadzenia działalności rolniczej. W szczególności podniosła, że nie była w spornym okresie posiadaczką gospodarstwa rolnego o powierzchni 1,32 ha. W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podał, że w dniu 18.01.2011r. do KRUS wpłynęło postanowienie Sądu Rejonowego z dnia 19.10.2010r., na mocy którego małżonkowie J. i A. B. nabyli z mocy prawa z dniem 4.11.1971r. własność nieruchomości rolnej stanowiącej działki gruntu położone we wsi R. o numerach (...) o łącznej powierzchni 2,22 ha. Grunty te z dniem 4.01.2011r. zostały wydzierżawione W. K., przy czym posiadanie samoistne działki (...) zostało przeniesione na W. K. już w roku 1999 w umowy dzierżawy z dnia 7.07.1999r. Działki (...) mają łączną powierzchnię 1,32 ha. Ponadto organ

rentowy wskazał, że J. B. (1) jest właścicielką działek nr (...) o łącznej powierzchni 0,18 ha położonych we wsi B. gmina K., których nikomu nie przekazała, a które wskazała w umowie dzierżawy z 2009r. oraz posiadaczką działki o numerze (...) o powierzchni 0,47, którą wskazała we wniosku o uwłaszczenie.

Sąd Okręgowy dokonując ustalenia stanu faktycznego skupił się tylko na działkach (...). Odnośnie tylko tych działek ustalał, czy wnioskodawczyni i jej mąż zaprzestali prowadzenia działalności rolniczej. Tymczasem zgodnie z treścią art. 28 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników obowiązany był poczynić ustalenia odnośnie wszystkich działek jakie posiadali lub, których właścicielami byli małżonkowie B.. W uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd Okręgowy podał bowiem, że w sprawie należało zbadać, czy w spornym okresie J. i A. B. prowadzili działalność rolniczą na gruntach rolnych położonych w gminie R., których własność nabyli na mocy postanowienia Sądu Rejonowego z dnia 19 października 2010r. Dalej Sąd wskazał, że z materiału dowodowego wynika, że małżonkowie B. przenieśli posiadanie działki nr (...) o pow. 0,90 ha, na W. K. w dniu 7 lipca 1999r., a działki (...) o powierzchni 1,32 ha wydzierżawili W. K. w dniu 4 stycznia 2011r. Jednocześnie podniósł, że z materiału dowodowego wynika, że mąż wnioskodawczyni składał w latach 2008-2011 wnioski o przyznanie płatności na powyższe działki oraz na działki ewidencyjne nr (...) i otrzymał w latach 2008-2011 dopłaty bezpośrednie z tego tytułu. Zatem przed zamknięciem rozprawy Sąd Okręgowy wiedział jakie działki posiadają małżonkowie B.. Wydając wyrok oddalający odwołanie Sąd Okręgowy oparł się na informacji zawartej w pismach Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z dnia 9.08.2011r., 25.10.2011r. i 9.12.2011r., z której wynikało, że A. B. składał wnioski o dopłaty na w/w działki i otrzymał dopłaty w latach 2008-2011. Sąd Okręgowy stanął bowiem na stanowisku, że skoro A. B. otrzymał dopłaty bezpośrednie, to niewątpliwie prowadził wraz z żoną działalność rolniczą na tych gruntach. To przekonanie Sądu legło u podstaw wyroku oddalającego odwołanie. Sąd ten nie ustalił jednak, na które działki spośród zgłoszonych do Agencji, A. B. faktycznie pobrał dopłaty i kto te działki faktycznie uprawiał rolniczo w okresie od 1.04.2008r. do 31.01.2011r. Na skutek apelacji wnioskodawczyni Sąd Apelacyjny uzupełnił postępowanie dowodowe i zwrócił się do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa o udzielenie informacji, czy na działki (...) A. B. otrzymał dopłaty, bowiem działki te zostały wymienione w piśmie Agencji z dnia 25.10.2011r. jako te, które zostały zgłoszone do dopłat, ale brak było jednoznacznej informacji, że właśnie na te działki dopłaty zostały pobrane oraz w zaskarżonej decyzji zostały wymienione jako te, które spowodowały wydanie tej decyzji. Ostatecznie Agencja odpowiedziała, że na działki te A. B. w latach 2004-2012 dopłat nie otrzymywał, ponieważ działki te nie są użytkowane rolniczo. Okoliczność ta ma zasadnicze zatem znaczenie dla rozstrzygnięcia, bowiem obala tezę Sądu Okręgowego, że małżonkowie B. prowadzili działalność rolniczą na działkach (...), bo otrzymywali dopłaty bezpośrednie w okresie objętym decyzją. Odnośnie tych działek staje się zatem konieczne ustalenie, czy pomimo braku dopłat małżonkowie B. prowadzili na tych działkach działalność rolniczą. Z materiału dowodowego sprawy wynika w sposób jednoznaczny, że na działkach (...) małżonkowie B. nie prowadzili w spornym okresie działalności rolniczej, a grunty te leżały odłogiem. Wynika to z zeznań świadków G. Ł. i S. J., wyjaśnień pełnomocnika wnioskodawczyni i zeznań wnioskodawczyni. Okoliczność tę potwierdza także pismo Agencji z dnia 16 stycznia 2013r., w który Agencja stwierdza, że działki te nie były użytkowane rolniczo. Należy zatem stwierdzić, że na działkach (...) małżonkowie B. działalności rolniczej nie prowadzili. Wyjaśnić przy tym należy, że postanowienie Sądu Rejonowego, na które powołuje się organ rentowy, stwierdza stan na dzień 4 listopada 1971r. , bo na tę datę Sąd Rejonowy badał posiadanie i stwierdził uwłaszczenie. W żadnym wypadku postanowienie to nie dowodzi, że małżonkowie B. prowadzili działalność rolniczą na tych działkach w okresie objętym zaskarżoną decyzją. Odnośnie działki (...), to jak trafnie podał organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie, małżonkowie B. już w roku 1999 przenieśli posiadanie samoistne tej działki na W. K., która nieprzerwanie od tego roku jest posiadaczką tej działki. Zatem i na tej działce małżonkowie B. działalności rolniczej w spornym okresie nie prowadzili. Okoliczność ta nie oznacza jednak, że wnioskodawczyni spełnia warunek do wypłaty całej części uzupełniającej emerytury z powodu zaprzestania prowadzenie działalności rolniczej. Z materiału dowodowego sprawy, a konkretnie z umowy dzierżawy z dnia 25 maja 2009r. (k. 79 akt rentowych) wynika bowiem, że małżonkowie B. posiadają oprócz powyższych działek jeszcze działki: 20, 44 o łącznej powierzchni 0,18 ha. Ponadto z pisma Agencji z dnia 25 października 2011r. (k. 34 akt sprawy) , którym to pismem dysponował Sąd Okręgowy wynika, że A. B. składał wnioski obszarowe na działki (...)/. Analiza materiału dowodowego prowadzi do ustaleń, że działki (...) zostały już w 1999 r. wydzierżawione W. K. na mocy umowy dzierżawy z dnia 7 lipca 1999r. (k. 23 akt rentowych). Odnośnie zaś działek (...) tą samą umową zostało przeniesione samoistne ich posiadanie także na W. K.. Umowa z dnia 7 lipca 1999r. została zarejestrowana w Starostwie Powiatowym w P. w dniu 15 lipca 1999r. Działki (...) zostały

darowane w dniu 13 listopada 2001r. I. N. (2), natomiast działki (...) zostały w ciągłości wydierżawione W. K. na podstawie kolejnej umowy dzierżawy z dnia 25 maja 2009r. Sąd Okręgowy wydając zaskarżony wyrok nie ustalił, na które działki wymienione przez Agencję faktycznie A. B. pobrał dopłaty i, czy działki, na które pobrał dopłaty były w jego posiadaniu lub jego żony i czy małżonkowie B. prowadzili na nich działalność rolniczą. Sąd Okręgowy oparł orzeczenie na niedokładnie ustalonym stanie faktycznym.

W okolicznościach niniejszej sprawy konieczne staje się poczynienie ustaleń odnośnie działek nr (...) w aspekcie przepisu art. 28 ust. 4 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. Dotychczasowe zeznania świadków dotyczyły bowiem tylko prowadzenia działalności rolniczej na działkach (...). Zgodnie z treścią art. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym opodatkowaniu podatkiem rolnym podlegają grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne lub jako grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych, z wyjątkiem gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza. W myśl zaś art. 2 za gospodarstwo rolne uważa się obszar gruntów, o których mowa w art. 1, o łącznej powierzchni przekraczającej 1 ha lub 1 ha przeliczeniowy, stanowiących własność lub znajdujących się w posiadaniu osoby fizycznej, osoby prawnej albo jednostki organizacyjnej, w tym spółki, nieposiadającej osobowości prawnej. (patrz też. wyrok NSA z 2011-09-29, II FSK 604/10, LEX nr 1053315). Należy zatem ustalić kto posiadał działki nr (...), w jakim okresie (z umowy dzierżawy z dnia 25.05.2009r. k. 79 akt rentowych wynika, że działki (...) zostały z tym dniem wydierżawione W. K.), jak są sklasyfikowane w ewidencji gruntów oraz jaką mają powierzchnię i czy J. B. (1) lub jej małżonek prowadzili w okresie objętym zaskarżoną decyzją na tych działkach działalność rolniczą. Dopiero powyższe ustalenia pozwolą na prawidłowe skonstruowanie stanu faktycznego i umożliwią odpowiedź na pytanie, czy wypłata części uzupełniającej emerytury powinna być w okresie objętym decyzją zawieszona na podstawie art. 28 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. To z kolei otworzy dopiero drogę do ustaleń, czy ziściła się dyspozycja z art. 138 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, a więc, czy J. B. (1) pobrała nienależne świadczenie w rozumieniu tego przepisu i w związku z tym jest zobowiązana do jego zwrotu.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 par. 4 kpc orzekł jak w sentencji.

Sędziowie Przewodniczący